

PS-VII.431.2.3.2025

Szanowna Pani
Barbara Małgorzata Mazurczyk
Wójt Gminy Miłki
ul. Mazurska 2
11-513 Miłki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani Wójt treści wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Miłkach, ul. Mazurska 2, 11-513 Miłki, NIP: 845-10-50-406, REGON: 000535511, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na cmentarzach wojennych położonych na terenie gminy.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

1. **Barbara Małgorzata Mazurczyk** - Wójt Gminy Miłki, wybrana w wyniku wyborów w dniu 7 kwietnia 2024 r., urząd objęła w dniu 6 maja 2024 r.,
2. **Magdalena Jurgielewicz** - Zastępca Wójta Gminy Miłki, powołana z dniem 15 lipca 2024 r.,
3. **Renata Kuncer** - Sekretarz Gminy, zatrudniona od dnia 1 marca 2019 r.,
4. **Adriana Pawlik** – Skarbnik Gminy, powołana na stanowisko z dniem 12 marca 2013 r.,
5. **Karolina Macina** - Kierownik Referatu Rozwoju i Spraw Komunalnych od 1 sierpnia 2019 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, samodzielne stanowisko pracy do spraw mniejszości narodowych i etnicznych, organizacji pozarządowych oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w składzie:

- **Emilia Orzoł** – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 18/2024 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.688.2025 z dnia 13 sierpnia 2025 r.,
- **Jan Kosiorek** – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 31/2022 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.689.2025 z dnia 13 sierpnia 2025 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3-4]

Termin kontroli: 19 sierpnia 2025 r. i 22 sierpnia 2025 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 5.

Przedmiot i zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonego Gminie Miłki zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych,
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia 19 sierpnia 2025 r.

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielał:

- podinspektor ds. ochrony środowiska w Referacie Rozwoju i Spraw Komunalnych w Urzędzie Gminy w Miłkach - pracownik realizujący kontrolowane zadanie.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), oraz w związku z § 8 porozumienia Nr PS-VII.5230.1.54.2025 zawartego w dniu 5 czerwca 2025 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Miłki w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 3156 z 26.08.2025 r.).

Kontrolowane zadanie jednostka przyjęła Uchwałą Nr XI.78.2025 Rady Gminy Miłki z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia przez Gminę Miłki prowadzenia spraw z zakresu administracji rządowej, dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2025 r. Na mocy tej uchwały Wójt Gminy Miłki w dniu 5 czerwca 2025 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim porozumienie Nr PS-VII.5230.1.54.2025.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Miłkach ocenia się pozytywnie.

Pozytywnie oceniono:

- 1) prowadzenie dokumentacji organizacyjnej,
- 2) prowadzenie dokumentacji z aktami spraw bieżących (merytoryczna),
- 3) prowadzenie ewidencji grobów i cmentarzy wojennych,
- 4) prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków z dotacji,
- 5) wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem określonym w porozumieniu,
- 6) opisanie dokumentów księgowych potwierdzających poniesione wydatki,
- 7) nadzór nad stanem grobów i cmentarzy wojennych,
- 8) prowadzenie prac o charakterze porządkowo-konserwacyjnym.

1. Dokumentacja organizacyjna

W okresie objętym kontrolą zadanie wynikające z przedmiotu kontroli realizował Referat Rozwoju i Spraw Komunalnych na podstawie regulaminu organizacyjnego, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 06.2025 Wójta Gminy Miłki z 09 stycznia 2025 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Miłki.

Zgodnie z § 22 ust. 22 w zakresie gospodarki komunalnej, pkt 15 regulaminu do zadań Referatu Rozwoju i Spraw Komunalnych należy: *"zagospodarowanie cmentarzy, w tym cmentarzy wojennych"*. Referat Rozwoju i Spraw Komunalnych podlega Zastępcy Wójta.

Obowiązki wynikające z powierzonego gminie zadania realizuje podinspektor ds. ochrony środowiska w Referacie Rozwoju i Spraw Komunalnych w Urzędzie Gminy w Miłkach. Zadanie określono w zakresie czynności pracownika w części I w ust. 18 *"zagospodarowanie cmentarzy, w tym cmentarzy wojennych"*. Zakres czynności został przyjęty przez pracownika 2 stycznia 2025 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

2. Prowadzona dokumentacja z aktami spraw bieżących (merytoryczna)

Na stanowisku pracy jest prowadzona teczka, którą oznaczono symbolem komórki oraz symbolem i hasłem:

- RR.41... "Cmentarze wojenne", 2025 r., kat. A

Teczka zawiera akta spraw bieżących związanych z administrowaniem i zarządzaniem cmentarzami położonymi na terenie gminy, w tym cmentarzami wojennymi.

Sprawy dotyczące kontrolowanego zadania obejmują m.in.: propozycję przejęcia zadania na rok 2025, uchwałę rady gminy, oświadczenie o przyjęciu dotacji, podpisane porozumienie z wojewodą, korespondencję z W-M Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie w sprawie pomiaru mierników za I półrocze 2025 r. - liczba cmentarzy i grobów wojennych odnowionych bądź objętych pracami od 1 stycznia 2025 do 30 czerwca 2025 r., korespondencję z konserwatorem zabytków i z W-M Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie w sprawie umieszczenia tablic informacyjnych na cmentarzach wojennych, korespondencję dot. osuniętego muru na cmentarzu wojennym w Paprotkach (poza wsią), protokoły odbioru prac na cmentarzach wojennych.

Faktury i dowody przelewu dotyczące utrzymania grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie gminy, przechowywane są na stanowisku w Referacie Finansowym.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

3. Prowadzona ewidencja grobów i cmentarzy wojennych

Ewidencja grobów i cmentarzy wojennych jest prowadzona przez gminę w formie papierowej w teczce oznaczonej symbolem i hasłem:

- RR.414 "Opieka nad pomnikami i miejscami pamięci", kat. A.

Teczka zawiera wydzielone podteczki z kartami ewidencyjnymi z 2020 r., archiwalnymi kartami cmentarzy z mapami i materiałem zdjęciowym, założonymi dla ośmiu obiektów cmentarnictwa wojennego położonych na terenie gminy. Podteczki zostały oznaczone od RR.414.1 do RR.414.8.

Karty o cmentarzach wojennych zawierają, w zależności od posiadanej wiedzy, m.in. takie informacje: nazwa gminy, powiatu, miejscowości, dawna nazwa miejscowości, położenie i opis lokalizacji obiektu, właściciel (zarządca) terenu, rodzaj obiektu, powierzchnia obiektu, numer i data wpisu do rejestru zabytków, okres historyczny, informacja o pochowanych, status (narodowość) pochowanych, opis i stan zachowania obiektu, informacje dotyczące aktów wandalizmu, kradzieży, uszkodzeń, bibliografia (źródło danych).

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

Wydział Polityki Społecznej dysponuje publikacją dr Małgorzaty Karczewskiej pt. *"Groby i cmentarze I wojny światowej w powiecie giżyckim"*, Białystok, 2022, udostępnioną przez autorkę. Opracowanie obejmuje informacje o wszystkich ujawnionych w dokumentach z kwerendy oraz w wyniku prac terenowych grobach, kwaterach i cmentarzach wojennych znajdujących się na obszarze obecnego powiatu giżyckiego. Katalog zawiera informację o znajdujących się w gminie Miłki obiektach z I wojny światowej, w tym niewykazanych w prowadzonej przez Gminę ewidencji grobów i cmentarzy wojennych, tj.:

- Przykop – mogiła wojenna (s. 418),
- Przykop – cmentarz wojenny (s. 422),
- Rydzewo – kwatera wojenna na cmentarzu przykościelnym (s. 450),
- Rydzewo – cmentarz wojenny (s. 454).

Kontrolujący oraz Gmina Miłki nie posiadają obecnie wiedzy, czy obiekty te nadal istnieją i czy zachowały się jakiekolwiek ślady w terenie.

Na podstawie rejestru zabytków nieruchomych dla województwa warmińsko-mazurskiego, zamieszczonego na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie ustalono, że prawną ochroną konserwatorską objęte są następujące obiekty z grobami wojennymi na terenie gminy Miłki:

- 1) Marcinowa Wola, CMENTARZ WOJENNY ŻOŁNIERZY ARMII ROSYJSKIEJ I NIEMIECKIEJ Z I WOJNY ŚWIATOWEJ (poz. A-1577, decyzja kl.wkz 534/420/d/85 z 31.01.1985),
- 2) Paprotki, CMENTARZ WOJSKOWY Z I WOJNY ŚWIATOWEJ (poz. A-2859, decyzja kl.wkz 534/679/d/89 z 28.08.1989),
- 3) Paprotki, CMENTARZ WOJENNY Z I WOJNY ŚWIATOWEJ /ok. 2,5 km na pd od wsi/ (poz. A-1680, decyzja kl.wkz 534/491/d/86 z 15.05.1986),
- 4) Wierciejki, CMENTARZ EWANGELICKI (poz. A-1674, decyzja kl.wkz 534/498/d/86 z 15.05.1986),
- 5) Wyszowate, CMENTARZ EWANGELICKI (poz. A-2846, decyzja kl.wkz 534/680/d/89 z 28.08.1989).

Jak wynika z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, odpowiedzialny za zadania pracownik posiada informacje o wpisie obiektów do rejestru zabytków bądź do gminnej ewidencji zabytków.

W kartach ewidencyjnych dotyczących obiektów w poz. 1-4 w rubryce 12 „Numer i data wpisu do rejestru zabytków lub inna forma ochrony” odnotowano prawidłowy numer rejestru i datę wpisu. Jedynie w karcie ewidencyjnej cmentarza wojennego w miejscowości Wyszowate nie ma informacji o ochronie konserwatorskiej.

Natomiast zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami do gminnej ewidencji zabytków wpisane są cmentarze wojenne z I wojny światowej w miejscowościach: Borki, Czyprki i Ruda. Stosowna informacja jest zawarta w karcie ewidencyjnej dot. cmentarza wojennego w Borkach. Dla zapewnienia lepszej ochrony należałoby w kartach ewidencyjnych cmentarzy wojennych w miejscowości Czyprki i Ruda odnotować informację, że są to obiekty, dla którego założono karty adresowe gminnej ewidencji zabytków.

[Dowód: akta kontroli str. 5-8]

4. Sprawozdanie z realizacji kontrolowanego zadania

Zgodnie z porozumieniem Nr PS-VII.5230.1.54.2025 z dnia 5 czerwca 2025 r. sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadania następuje w terminie do dnia 15 stycznia 2026 r. i obejmuje okres od początku realizacji zadania do 31 grudnia 2025 r.

W związku z wyznaczonym terminem, do dnia przedmiotowej kontroli jednostka nie była zobowiązana złożyć sprawozdanie.

5. Decyzje zezwalające na prace remontowo-budowlane i konserwatorskie

W badanym okresie gmina nie realizowała prac remontowo-renowacyjnych na obiektach wymagających pozwolenia Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz zezwolenia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w trybie art. 5 ustawy o grobach i cmentarzach wojennych.

Z akt sprawy oraz z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że jest prowadzona korespondencja z W-M Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Delegatura w Ełku oraz z W-M Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie w sprawie konieczności zabezpieczenia murku na cmentarzu wojennym w Paprotkach (poza wsią) zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków. Ponadto planowana jest wymiana tablic informacyjnych na czterech cmentarzach w miejscowościach: Marcinowa Wola, Paprotki wieś, Paprotki (poza wsią) oraz Wierciejki. Z uwagi na potrzebę poprawy dostępności oraz identyfikacji miejsc pamięci, zasadne byłoby przeznaczenie dodatkowych środków finansowych na wykonanie kierunkowskazów oraz oznakowanie pozostałych cmentarzy znajdujących się na terenie gminy Miłki.

[Dowód: akta kontroli str. 5-8,
EZD sprawa znak PS-VII.5230.37.2025]

6. Postępowanie z dotacją

Plan dotacji gminy został zwiększony:

- Decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FB 157/2025 z 3 czerwca 2025 r. - **zwiększenie o kwotę 16 600,00 zł** z ustawy budżetowej.

Środki zostały wprowadzone do planu finansowego gminy:

- Uchwałą Nr XIII.91.2025 Rady Gminy Miłki z 17 czerwca 2025 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2025 r. (zał. nr 1 - plan dochodów, 2 - plan wydatków).

Data zaksięgowania środków:

- 17 czerwca 2025 r. (w rozdz. 71035 § 2020).

Przeznaczeniem środków finansowych było wykonywanie bieżących prac porządkowo-pielęgnacyjnych i remontowo-konserwacyjnych na cmentarzach i grobach wojennych znajdujących się na terenie Gminy (kwota 12 000,00 zł) oraz wykonanie tablicy informacyjnej na cmentarzach wojennych (kwota 4 600,00 zł):

- a) Paprotki wieś - cmentarz wojenny żołnierzy armii niemieckiej z I wojny światowej – 2 500,00 zł,
- b) Wierciejki - cmentarz wojenny żołnierzy armii niemieckiej z I wojny światowej – 2 100,00 zł.

Zgodnie z § 3 ust. 1 porozumienia gmina zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków finansowych otrzymanych z dotacji na realizację zadania oraz wydatków dokonywanych z tych środków. W gminie prowadzona jest wyodrębniona ewidencja księgowa, która pozwoliła określić środki pochodzące z dotacji.

Gmina prowadzi wyodrębnioną ewidencję finansowo-księgową w wersji elektronicznej za pomocą programu Respons (05.045) moduł FK - finanse i księgowość ZETO SOFTWARE Sp. z o.o. Prowadzona analityka:

- 710-71035-4010W-901000X Wynagrodzenia osobowe pracowników - Urząd Gminy - 3 908,96 zł,
- 710-71035-4110W-901000X Składki na ubezpieczenia społeczne - Urząd Gminy - 661,79 zł,
- 710-71035-4120W-901000X Składki na Fundusz Pracy - Urząd Gminy - 95,78 zł,
- 710-71035-4210W-901000X Zakup materiałów i wyposażenia - Urząd Gminy - 2 433,86 zł
- 710-71035-4300W-901000X Zakup usług pozostałych - Urząd Gminy - 104,55 zł.

Do dnia kontroli środki z dotacji w wysokości 16 600,00 zł zostały wydatkowane w kwocie 7 204,94 zł (43% planu). Wydatki związane z realizacją zadania jednostka ponosiła od kwietnia 2025 r. (wpływ dotacji 17 czerwca 2025 r.). Środki z dotacji w kwocie 7 084,94 zł zostały przeksięgowane z rachunku bieżącego jednostki na podstawie polecenia księgowania (PK).

Na podstawie przedłożonych dokumentów księgowych ustalono, że zostały one opisane stosownie do § 3 ust. 4 porozumienia. Faktury w opisie zawierały zapis o kwocie dofinansowania ze środków z dotacji na podstawie porozumienia z Wojewodą, akceptację pod względem merytorycznym oraz pod względem formalnym i rachunkowym. Faktury zostały zatwierdzone do wypłaty oraz opłacone. Stwierdzono, że dotacja w skontrolowanej wysokości została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem określonym w porozumieniu.

Gmina Miłki na etapie składania w 2024 r. wniosku o dotację na rok 2025 r. nie planowała środków własnych na realizację powierzonego zadania, co nie było warunkiem zawarcia porozumienia z wojewodą. Gmina pismem z dnia 5 marca 2025 r. zobowiązała się w ramach własnych środków zakupić i zamontować tablice na cmentarzach wojennych w miejscowościach: Marcinowa Wola i Paprotki (poza wsią).

[Dowód: akta kontroli str. 1-2; 9-24;
EZD sprawa znak PS-VII.5230.1.54.2025;54.2025;
PS-VII.5230.1.53.2024]

7. Opieka sprawowana przez gminę

Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami, w 2025 r. na terenie gminy Miłki pracami konserwatorskimi i porządkowymi objęto cmentarze wojenne, które są ujęte w ewidencji grobów i cmentarzy wojennych. W ramach realizowanych prac podpisano porozumienie z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim, na mocy którego gmina Miłki otrzymała dotację w wysokości 16 600,00 zł, z tego 12 000,00 zł na bieżące utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych i 4 600,00 zł, które przeznaczono na wymianę tablic informacyjnych w miejscowościach Wierciejki oraz Paprotki wieś. Do dnia 22 sierpnia 2025 r. część dotacji wojewody została przekazana na realizację zaplanowanych zakupów związanych z opieką nad grobami i cmentarzami wojennymi. W szczególności środki te przeznaczono na zakup narzędzi naprawczych, sprzętu do wykaszania terenów zielonych, paliwa oraz na pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników gospodarczych.

Stan utrzymania obiektów cmentarnictwa wojennego jest monitorowany przez kierownika i odpowiedzialnego za zadania podinspektora ds. ochrony środowiska oraz podinspektora ds. gospodarki komunalnej i zarządzania mieniem UG w Miłkach. Pracownicy dokonują odbioru prac, z czego sporządzany jest pisemny protokół.

W badanym okresie nie odnotowano aktów wandalizmu, jak też skarg na stan utrzymania obiektów cmentarnictwa wojennego na terenie gminy Miłki.

W maju bieżącego roku odnotowano przypadek osunięcia się murku ogrodzeniowego na cmentarzu wojennym zlokalizowanym poza miejscowością Paprotki. Zdarzenie miało najprawdopodobniej charakter losowy i było wynikiem niekorzystnych warunków atmosferycznych, które doprowadziły do osłabienia konstrukcji. Incydent został niezwłocznie zgłoszony do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. Zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi organu konserwatorskiego zostaną podjęte prace naprawcze. Ponadto, na kilku cmentarzach wojennych położonych na terenie Gminy Miłki stwierdzono brak tablic informacyjnych dotyczących obiektów, a część istniejących tablic jest znacznie wyblaknięta i wymaga wymiany. Gmina Miłki podjęła działania naprawcze: zobowiązała się do wymiany dwóch tablic z własnych środków budżetowych na cmentarzu w Marcinowej Woli oraz na cmentarzu w Paprotkach (poza wsią). Natomiast na kolejne dwie tablice na cmentarzu wojennym w Wierciejkach oraz w Paprotkach wieś gmina pozyskała dofinansowanie z budżetu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego (4 600,00 zł). Gmina zamierza przeprowadzić te prace do końca 2025 r.

Gmina Miłki jest właścicielem wszystkich cmentarzy wojennych znajdujących się na jej terenie, w związku z czym nie występują żadne utrudnienia ani konieczność uzgadniania kwestii opieki nad grobami z innymi podmiotami, takimi jak osoby fizyczne, Lasy Państwowe, parafie czy inne instytucje. Pracownik składający wyjaśnienia poinformował, że Gmina sprawuje pełną pieczę nad tymi miejscami pamięci, zapewniając ich właściwe utrzymanie i godne upamiętnianie.

Na chwilę obecną nad cmentarzami wojennymi zlokalizowanymi na terenie Gminy Miłki nie jest sprawowany formalny patronat przez organizacje społeczne, kombatanckie ani placówki edukacyjne. Niemniej jednak, zauważalne są ślady pamięci, troski. Na cmentarzach wojennych pojawiają się zapalone znicze oraz składane są kwiaty. Najczęściej są to gesty ze strony mieszkańców oraz pobliskich szkół, którzy spontanicznie odwiedzają te miejsca, okazując szacunek poległym.

[Dowód: akta kontroli str. 5-8]

8. Oględziny grobów i cmentarzy wojennych

W dniu 22 sierpnia 2025 r. w obecności pracownika realizującego kontrolowane zadanie przeprowadzono oględziny grobów i cmentarzy. Z przeprowadzonych oględzin sporządzono protokół.

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji stwierdzono, że groby i cmentarze wojenne oraz ich otoczenie były wykoszone i oczyszczone, utrzymane w sposób estetyczny. W większości przypadków mogiły wymagają naprawy uszkodzonych elementów oraz okresowego oczyszczania z mchu i porostów.

Na cmentarzu z I wojny światowej w Paprotkach (poza wsią) fragment najniższego, kamiennego muru oporowego u podnóża skarpy, po zachodniej stronie uległ uszkodzeniu i osunął się oraz przechylił w dalszej części. Gmina podejmie stosowne działania naprawcze (poz. 7 projektu wystąpienia pokontrolnego).

Uwagi i wnioski stwierdzone wobec wizytowanych obiektów nie mają wpływu na ich ogólny odbiór, a stan techniczny, ewentualnie za wyjątkiem muru oporowego na cmentarzu z I wojny światowej w Paprotkach (poza wsią), nie zagraża bezpieczeństwu.

Jednak upływ czasu powoduje stopniowe pogorszenie stanu zachowania elementów grobów i cmentarzy wojennych, którego poprawa nie jest możliwa w ramach dostępnych środków finansowych. W miarę możliwości na obiektach należy przeprowadzić kompleksowe prace remontowo-renowacyjne, szerzej opisane w protokole oględzin.

[Dowód: akta kontroli str. 25-35]

9. Obowiązki informacyjne

Kwota przyznana przedmiotowym porozumieniem nie przekroczyła 50 000,00 zł, wobec tego kontrolowana jednostka nie była zobowiązana do wypełnienia obowiązku informacyjnego w zakresie strony internetowej, plakatu informacyjnego bądź tablicy informacyjnej, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowe lub dofinansowywane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 953, ze zm.).

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski, wnoszę o wykorzystanie uwag zespołu kontrolnego dotyczących:

1. podjęcia próby zlokalizowania mogiły wojennej i cmentarza wojennego z I wojny światowej w miejscowości Przykop oraz kwatery wojennej i cmentarza wojennego z I wojny światowej w miejscowości Rydzewo i otoczenie ich bieżącym nadzorem i opieką,
2. uaktualnienia kart ewidencyjnych cmentarzy wojennych z I wojny światowej w miejscowości Wyszowate, Czyprki i Ruda w zakresie informacji o wpisaniu poszczególnych obiektów do rejestru zabytków bądź do gminnej ewidencji zabytków.

Jeden komplet kart ewidencyjnych należy przesać w formie elektronicznej do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

3. zaplanowania i podjęcia działań remontowo-renowacyjnych na grobach i cmentarzach wojennych, obejmujących ich oczyszczenie z mchu i porostów oraz naprawę uszkodzonych elementów, a także ich oznakowanie, stosownie do posiadanych środków finansowych oraz zgodnie z wymogami określonymi w art. 5 ustawy o grobach i cmentarzach wojennych oraz pozwolenia (wytycznych) organu konserwatorskiego w przypadku obiektów objętych ochroną zabytków.

Proszę Panią Wójt o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król